

401. Vanyarc határa

(Nógrád megye) Pa

Szlovácka-dolina 5.: Hugyecz Mihály földjén a magassági ponttól a falu felé eső területen gyűjtöttünk némi leletanyagot, többek között egy bifaciális töredéket.

Az aratás után megázott tarlón a földúttal párhuzamosan, attól legfeljebb 35 méteres távolságban találtunk leleteket. A hidrokvarcitból, üveges kvarcporfirból és kvarcitkavicsból készült eszközök a terület falu felé eső lejtőjén kerültek elő, jellegük alapján megegyeznek a 2003 augusztusában a földút másik oldalán feltárt eszközökkel. Említésre méltó, hogy éppúgy, mint az ásatáson, a felszíni gyűjtések során is találtunk egy sötétszürke kárpáti radiolaritból készült szilánkot (a leletanyag korábban nem volt ismert a lelőhelyről). A leletkoncentráció a magassági pont felé megszűnik, helyette homokos-kavicsos geológiai réteg kerül a felszínre.

Szlovácka-dolina 6.: A hosszú hegyháton fekvő felszíni koncentráció-sorból a 6. számú az 1. és az 5. között kerül el. A bejárások során a földutak elágazásától a falu felé eső, viszonylag frissen tárcsázott szántóban csak minimális mennyiségű leletanyagot, köztük két üveges kvarcporfirból készült szilánkot találtunk a mintegy 150×40 méteres területen. A szilánkok a magasabban fekvő területeken kerültek elő. Később a szántás kiszőlődött, ezért csak minimális mennyiségű leletet találtunk a terület viszonylag magasabban fekvő, az ásatás területe felé eső részén. Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy az 5. lelőhely folytatásában levő, Hugyecz Mihály tulajdonában levő szántóföldön is találtunk egy szilánkot közvetlenül a földút mellett. A nem művelt kaszálón, ahol az ásatás ideje alatt több szilánkot találtunk, a csapadék miatt hirtelen megnőtt növényzet lehetetlenné tette a leletek gyűjtését.

Tovi: Az aratás utáni tárcsázás után megázott tarlón a faluba vezető földúttól 40–50 méteres sávban találtunk szilánkokat. Néhány hidrokvarcit és kvarcit, illetve egyetlen üveges kvarcporfir szilánkot találtunk. A legtöbb lelet a faluba vezető földút vonalától 25–30 méterre volt. A vízszintes terasz mellett a lejtőben is találtunk szilánkokat.

Mindössze egyetlen vakaró és egy hidrokvarcit bifaciális eszköz töredéke számítható megmunkált eszköznek.

MARKÓ ANDRÁS

402. Varsád, Kisvarsád (Klein Varsád)

(Tolna megye) Kö

A varsádi Kisvarsád-dűlőben középkori templomromot említ Pesty Frigyes dűlőnévgyűjtése, a dűlőnév is régészeti lelőhelyre utal. A helyet 2003. április 2-án a Kölesd-Varsád országútról D felé lejtő dűlőúton közelítettem meg. Az úttól K-re folyó patak mentén mentem a mélyszántásban, az úttól Ny-ra fekvő meredek, füves domboldal településre alkalmatlan, a fölötté fekvő fennsík pedig víztől való távolsága miatt nem látszik megte-

lepedésre megfelelőnek. A Ny felé kanyarodó úttól D-re a D felé lejtési kezdő fennsík széles földnyelvvé alakul, amelyet egykor nemcsak K-ről, hanem D-ről is víz övezhetett. A térképen Szúnyog- illetve Világos-völgynek nevezett mélyedések között fekvő, kukoricatarlóval borított területen – a rossz megfigyelési körülmények ellenére is – a dombtetőtől kezdve egészen a domb aljáig elszórtan középkori cserepeket gyűjtöttem. A leletek a domb DK-i részén jelentkeztek leginkább, a Ny-i oldalon viszont alig fordult elő leletanyag; későbbi terepbejárás alkalmával indokolt a lelőhely kiterjedésének ellenőrzése. A templomhelyet nem sikerült a domb magasabb részén lokalizálni. A dombtető legmagasabb részének közepén – a templom számára is alkalmas helyen – egy emberi agykoponya-töredéket találtam.

Sem a földnyelvtől É-ra fekvő, említett, szántott fennsíkon, sem a tőle D-re elhelyezkedő, kelő búzával borított dombon, sem a Szúnyog-völgyben folyó patak K-i oldalán, a mélyszántásban nem találtam további leletanyagot.

K. NÉMETH ANDRÁS

403. Vasasszonyfa határa

(Vas megye) Ó, B, Ró, N

2003. március 18-án terepbejárást végeztünk a településrendezési tervhez szükséges régészeti hatástanulmány érdekében.

A községtől délnyugatra a szombathelyi út mellett található Paperdei-dűlő területén (hrsz.: 040/12), és a hidroglóbusz környékén (hrsz.: 040/4–6, 13) szántott, trágyázott terület van. A megfigyelés lehetőségei nem éppen a legjobbak. A kijelölt területen főleg újkori anyag került elő.

Paperdei-dűlő: Nyugati felében, a Kiskozár-patak keleti partján, amely enyhén emelkedik, őskori és római kori kerámiát találhatunk. A lelőhely a pataktól kb. 50, a betonúttól kb. 200 méterre található.

Széchenyi utca nyugati oldala (hrsz.: 017/1): A falu északnyugati részén szántóterület volt. Itt nem figyeltünk meg régészeti jelenségekre utaló nyomokat.

Kertek alja: A falu belterületétől keletre, a 8643 Salgóskút-Vasasszonyfa közti önálló közlekedési út nyugati oldalán, házakhoz tartozó felparcellázott kertek (hrsz.: 122–126, 133, 135, 136, 137, 140–143, 145, 146, 149, 151, 153–157, 159–163, 165–167, 169–171, 173–175) vannak. A Vas megye földrajzi nevei c. kötetben Kertek alla (alja) névvel jelölik. Némelyik szántott, némelyikben már vetés volt, vagy parlag, rét. A művelési különbségek miatt eléggé megnehezült a régészeti megfigyelés lehetősége. A területről azonban csaknem 2–300 m hosszan sikerült kerámia-leletanyagot gyűjteni, bár a lelőhely milyensége, és folyamatossága az eltérő megfigyelési viszonyok miatt bizonytalan. A terület északi feléből viszonylag sok salakmaradvány, és jellegtelen kerámiaanyag, a délebbi részéről őskori és népvándorlás kori kerámia került elő.